

Mike Bartlett
Földrengés Londonban

rendező Eszenyi Enikő

OKTATÁSI SEGÉDANYAG
VÍGSZÍNHÁZ

bemutató | **Vígszínház** | 2016

3
vig

Az oktatási segédanyagról

A Vígszínház oktatási segédanyagait azért hoztuk létre, hogy kiegészítsük az előadások élményét, illetve hozzájáruljunk annak továbbgondolásához és tanításához. Elsődleges célunk, hogy megkönnyítsük a pedagógusok számára a diákok felkészítését az adott előadásra, és a színházi látogatás után annak közös feldolgozásához nyújtsunk segítséget. A segédanyagokban összegyűjtjük a drámákkal kapcsolatos lényegesebb történelmi, színház- és irodalomtörténeti információkat, háttérismereteket, amelyek a diákok előzetes tudását egészíthetik ki. A csomag magában foglalja az előadás után megtárgyalandó fontosabb kérdéseket és szempontokat, melyek a darab megértéséhez nyújtanak segítséget – így a darabok tartalmi összefoglalóját, a szerző életrajzát, rövid történelmi áttekintést, karakterleírásokat, előadás-történetet, lehetséges esszé- és vitatémákat, levezető játékokat és ötleteket további szempontok megvitatására.

az oktatási segédanyagot készítette | Kovács Krisztina, dramaturg
előadásfotók | Dömölky Dániel

Mike Bartlett

Földrengés Londonban

színmű két részben

dalszövegek | **Sztevanovity Dusán**

Freya	Bata Éva
Sarah	Járó Zsuzsa
Jasmine	Szilágyi Csenge
Robert Crannock	Lukács Sándor
Colin	Hajduk Károly
Steve	Wunderlich József
Tom, Roy, Jegesmedve	Király Dániel
Carter	Lengyel Tamás
Mrs. Andrews	Kútvölgyi Erzsébet
Peter	Gerő Botond / Csanádi Olivér / Jeney Márton
Fiatal Crannock, Rendőr	Medveczky Balázs e.h.
Dr. Tim	Ember Márk e.h.
Üzletember, Daniel	Gados Béla
Grace	Gilicze Márta
Casey, Emily	Tar Renáta
Simon, Liberty	Kopek Janka
Eladó, Pincér, Koldus	Zoltán Áron

valamint | **Fábián Anikó, Gyöngy Zsuzsi, György László, Solti Csaba, Tóth Brigitta, Widder Kristóf, Viszt Attila**

díszlet | **Anvar Gumarov** jelmez | **Pusztai Judit**
video designer | **Juhász András** világítástervező | **Csontos Balázs**
dramaturg | **Kovács Krisztina** koreográfus | **Barta Dóra, Brackó Csilla**
hangszerelés | kiegészítő zenék | effektek | **Furák Péter, Kutrik Bence, Vincze Gergely**
operatőr | **Rónai Domonkos, Táborosi András, Domokos Balázs**
vetítés | **Husztai Gábor** díszletasszisztens | **Holjencsik Annavita**
mozgásasszisztens | **Rujsz Edit** scenika | **Czechmeister László, Krisztiáni István**
hang | **Barna Balázs, Hajdu Gábor Pásztor Géza**
szakértő | **Ürge-Vorsatz Diána, Ürge Dániel** tolmács | **Vértes Judit**
ügyelő | **Wiesmeyer Erik, D. Mucsi Zoltán** sűgő | **Gál Tünde**
a rendező munkatársa | **Egyed Mónika, Elek Ányos**

rendező **Eszenyi Enikő**

bemutató | **2016. április 1.** | Vígszínház

A Földrengés Londonban története

ELŐZMÉNYEK

Robert Crannock elismert klímakutató, a Föld és más bolygók atmoszféráját vizsgáló tudós. Három lánya van: Sarah, környezetvédelmi miniszter; Freya, aki hallássérült gyerekek iskolájában tanít, és az egyetemista Jasmine, aki még keresi a helyét a világban, ide-oda sodródik. A lányok édesanyja, Grace sok éve meghalt, amikor Jasmine még szinte csecsemő volt. Robert ekkor bevallotta a lányainak, hogy igazából sosem szerette őket, és megszakított velük minden kapcsolatot. Most Skóciában él, távol a világtól, házvezetőnőjével, Mrs. Andrews-zal.

Király Dániel (Roy), Gillicze Márta (Grace), Medveczky Balázs e.h. (Fiatal Crannock)

A fiatal Robertet még 1973-ban megbízta az egyik legnagyobb angol légitársaság, hogy készítsen előrejelzéseket arról, milyen hatással lesz a környezetre és a Föld légkörére az egyre növekvő repülőforgalom. Robert közli a megbízóival: a növekvő szén-dioxid-kibocsátásnak katasztrofális következményei lesznek a jövőnkre nézve. De mégsem ez az eredmény fog szerepelni Robert végső jelentésében: a megbízói ugyanis megvesztegetik, és ő a pénzért cserébe kedvező jelentést ír, így kutatásának eredménye több évtizeden át az iparág fejlődésének és terjeszkedésének motorja lesz.

ELSŐ RÉSZ

Robert Crannock középső lánya, Freya 9 hónapos terhes. Férje, Steve üzleti útra indul, Freya viszont nem szívesen marad otthon egyedül: depressziós, és fél, hogy földrengés lesz. Teljesen elveszettnek érzi magát. Miután elmegy Steve, váratlanul betoppan hozzá 14 éves tanítványa, a viselkedészavaros Peter, és mindenáron beszélgetni, iszogatni akar a fiatal tanárnővel. Freya eleinte ellenáll, majd mégis hagyja, hogy Peter whiskyt igyon és dohányozzon a jelenlétében.

A legidősebb nővér, Sarah, a miniszterasszony, most foglalta el új hivatalát, ezért napjai őrült tempóban zajlanak. Épp egy új bejelentést készül tenni a repülőtér-beruházásokkal kapcsolatban, ezért megbeszélésre hívja az egyik legnagyobb brit légitársaság vezető emberét, Cartert, aki – munkájából kifolyólag – megszállott híve a terjeszkedésnek. Carter épp annak a cégnek dolgozik, amelyiknek annak idején, 1973-ban Sarah apja azt a bizonyos jelentést készítette. Persze Sarah erről mit sem tud. Most is csak azért hívatta Cartert, hogy közölje vele: a beruházások teljes befagyasztásának tervét fogja előterjeszteni a miniszterelnöknel. Carter figyelmezteti Sarah-t, hogy még aznap rá fogja venni tervének megváltoztatására.

Járó Zsuzsa (Sarah)

Király Dániel (Tom), Szilágyi Csenge (Jasmine)

A legkisebb Crannock-lány, Jasmine – akit épp kirúgtak az egyetemről – egy kávézóban megismerkedik az eritreai származású Tommal, és együtt indulnak el bulizni. Tom egy bárban megnézi Jasmine fellépését, amelyben Jasmine az esőerdők kipusztítása ellen tüntet. Jasmine fellépésén ott van Colin is, Sarah munkanélküli férje, aki nem igazán tud mit kezdeni magával: mióta nincs munkája intézi a bevásárlást, elmegy a felesége helyett a sógornője fellépésére és álláshirdetéseket ad fel a neten. Álláskeresés közben tinilányok képeit nézegeti és ábrándozik.

Steve megérkezik Skóciába, ahova egyáltalán nem üzleti céllal ment: apósát, a világtól elvonultan élő, mogorva Robert Crannockot akarja felkeresni. Mindenáron beszélniük kell, hiszen – ahogy időközben kiderül – Freya korábban meglátogatta az apját, és a találkozó után mély depresszióba esett. Steve szeretné megtudni, mit mondott Robert a lányának.

Ezalatt Londonban Peter rábeszéli a teljesen tanácstalan, zavarodott Freyát, hogy hagyja abba az önsajnálatot, menjen ki a lakásból, mozogjon, vágjon neki a városnak, nézzen körül odakint, kezdjen új életet. Freya úgy dönt, hogy elindul, és néhány napra Peterre hagyja a házat. Egy éjszakán át bolyong, majd másnap reggel találkozni szeretne Sarah-val, aki bár nagyon elfoglalt, mégiscsak talál egy szabad félórát a zsúfolt programjában. Megbeszélik, hogy a minisztériumban találkoznak. De Sarah irodájába Freya helyett Jasmine toppan be, Tom kíséretében. Kiderül, hogy Jasmine átbulizta az előző éjjelt Tommal, aztán le is feküdt vele, Tom pedig közben fotókat készített. Jasmine semmi rosszat nem gyanított, de reggel Tom azzal állt elő, hogy a klímaváltozás ellehetetleníti a családjá életét Eritreában, és mivel az angol kormány nem állítja le az ipari beruházásokat, például a repülőtérberuházásokat, meg fogja zsarolni Sarah-t: ha nem tesz valamit a folyamat megállításá érdekében, nyilvánosságra hozza a Jasmine-ról készült pornográf képeket. Sarah-t ez a legkevésbé sem érdekli, és kipenderíti Tomot az irodából. Amikor kettesben marad Jasmine-nal, csúnyán összevesznek, és kölcsönösen sértegetik egymást.

Bata Éva (Freya)

Később Jasmine újra találkozik Tommal. Ők is veszekednek, és bár nem volt hosszú életű a kapcsolatuk: szakítanak egymással. Jasmine úgy dönt, hogy leissza magát.

Freya mégsem a minisztériumba megy, hanem egy baba-mama piknikre. Megpróbálja odahívni Sarah-t is, de Sarah lemondja a találkozót. A piknik furcsa látomássá alakul át, amelyben Freya a boldog kismamákat kérdezetgi, hogy nem aggódnak-e a gyerekük jövője miatt, és sosem érezték-e úgy, hogy hiba volt megszülni a gyereket.

MÁSODIK RÉSZ

Freya rosszul van, kórházba megy, ahol nem túl segítőkészek vele. Bár nem akarja elárulni sem a nevét, sem a címét, mégis szeretne egy ágyat kapni, és szeretné, ha ott maradhatna. Közlik vele, hogy minden rendben van a kisbabájával, így semmi okot nem látnak arra, hogy bent tartsák a kórházban.

A részeg Jasmine beállít Colinhoz. Sarah persze még nincs otthon, mindig késő estig dolgozik. Sarah és Colin kapcsolata réges rég megromlott, és ezt Jasmine elég jól látja. Most hozott egy kis fűvet és alkoholt Colinnek, hogy közösen szétcsapják magukat. Zenét hallgatnak, táncolnak, isznak és csókolóznak.

Ezalatt Sarah és Carter együtt vacsoráznak. Carter megpróbálja megszarolni Sarah-t: előásta Robert Crannock régi jelentését, azt írja, hogy a növekvő szén-dioxid-kibocsátás katasztrofális hatással lesz a környezetre, majd azt mondja, hogy nem sokkal később Robert egy olyan jelentést készített, amiben ennek éppen az ellenkezőjét állította. Carter szerint Robert szakvéleményét megvásárolták, vagyis a híres klímakutató, Sarah apja egy korrump tudós. Megfenyegeti Sarah-t, hogy nyilvánosságra hozza ezt az információt. Szerinte ha ez kiderülne, Robert Crannock tudományos karrierje és Sarah politikai karrierje is véget érne. Carter zsarolási kísérlete azonban kudarcot vall: Sarah elmondja, hogy mivel ő gyűlöli az apját, ezért egyáltalán nem zavarja, ha az öreg nyilvánosan megszégyenül. Carter ezután újabb taktikához folyamodik: udvarolni kezd Sarah-nak, és megpróbálja leitatni. Arról igyekszik meggyőzni a nőt, hogy sokkal többet tehetne a harmadik világ országaiért és az éhezőkért, ha az ő cégénél dolgozna.

Freya hisztérikus állapotban van. Nem akarja megszülni a gyereket. Könyörög az orvosnak, hogy hadd maradjon bent éjszakára. Az orvos üzletet ajánl: ha hajlandó megnézni ultrahangon a gyermekét, maradhat.

Lengyel Tamás (Carter), Járó Zsuzsa (Sarah)

Wunderlich József (Steve), Lukács Sándor (Robert Crannock)

Steve-nek Skóciában végre lehetősége van beszélni Robert Crannockkal, de az öreg tudós ahelyett, hogy elmondaná, mit beszélt Freyával, hosszú magyarázatba kezd a globális felmelegedésről és az emberiség pusztulásáról. Lassan megtudjuk, hogy Freya tulajdonképpen azért látogatta meg az apját, hogy tanácsot kérjen tőle: érdemes-e gyereket szülni erre a túlnépesedett, pusztulásra ítélt világra. Crannock pedig azt felelte, hogy a gyereke bánni fogja, hogy megszületett, és gyűlöli majd az anyját, aki erre a világra kényszerítette. Crannock elmondja Steve-nek, hogy azt javasolta Freyának, ölje meg a gyermekét. Steve kiborul, és rohan vissza Londonba, Freyához.

Közben az orvos és Freya ultrahangon nézik a születendő kis Emilyt. Freya úgy látja az ultrahangon, hogy mozog a magzat szája, és ezt mondja: Mama, mama, kérek segíts! Freya megszökik a kórházból.

Jasmine ott aludt Colinéknál. Sarah reggel teázás közben közli Colinnal, hogy úgy döntött, munkahelyet vált: otthagyja a minisztériumot, és Carter cégénél fog dolgozni. Colin nem hisz a fülének: emlékezteti a feleségét arra, hogy hányszor tüntetett fiatalkorában a multik ellen. Sarah szerint minden jobb lesz, ha munkahelyet vált. Megjelenik Jasmine is, és nagyon szemtelen a nővérevel, aki végül feldúltan elrohan. Colin majdnem megmondta Sarah-nak, hogy el akar válni tőle. Jasmine megjegyzi, ő nem akar semmi komolyat Colintól.

Sarah elhívja ebédelni az eritreai Tomot: Carterrel fognak találkozni. Sarahnak – talán a Colinnal folytatott reggeli beszélgetés hatására – már esze ágában sincs Carter cégéhez szerződni. Közli Carterrel, hogy a kormány hamarosan bejelenti: leállítják az új repülőtér-építési beruházásokat. Carter bosszúból a saját vállalatához csábítaná Tomot, de a fiú mindkettőjükre dühös; szerinte nem elég, ha nincs több repülőtérépítés, az egész légközlekedést le kellene állítani, csak így volna megmenthető a világ.

Hajduk Károly (Colin), Szilágyi Csenge (Jasmine)

Bata Éva (Freya)

Jasmine vásárolni viszi Colint, a méregdrága Liberty áruházba mennek, ahol tetőtől-talpig felöltöztetik a férfit. Steve közben visszatért Londonba, rettegve próbálja megtalálni vagy elérni Freyát.

Freya újra összetalálkozik Peterrel. Sms-t küldött Sarah-nak, Steve-nek és Jasmine-nak, hogy találkozzanak a Waterloo hídnál a Temze partján. Peter egyre furcsábban viselkedik, Freya szeretné hazaküldeni, de ekkora Peter váratlanul fiatal lánnyá változik: ő Emily, Freya születendő lánya, tizenhat évesen. Freya a mindennapjairól és a jövőre vonatkozó terveiről kérdegeti. Megtudja tőle, hogy Steve rég elhagyta őket, és a magányos Freya minden este annyira leissza magát, hogy a lányának kell ágybatennie őt. Emily szerint hamarosan borzalmas lesz az élet a Földön, és arra biztatja az anyját, hogy még nem késő, ugorjon a Temzébe a Waterloo hídról. Freya már a korlátán áll. Emily eltűnik a tömegben.

Steve, Sarah, Jasmine és Colin összetalálkoznak a Temze parton. Jasmine közli Sarah-val, hogy Colin el akar válni tőle. Steve nagyon ideges, nem tudja, mi van Freyával. Aztán váratlanul észreveszik, hogy a lány fenn áll a híd korlátján. Steve felhívja telefonon, és győzködi, hogy másszon le a korlátról. Hirtelen földrengés tör ki; Freya nem bír megkapaszkodni, a vízbe zuhan.

A távoli jövőből hallunk egy mesét: a 21. század elején az emberek önző módon kifosztották a Földet, és amikor már megállíthatatlannak és visszafordíthatatlannak tűnt a teljes pusztulás, jött egy lány, Emily, aki bement Londonba, beszédet mondott az embereknek, és megváltoztatta a gondolkodásmódjukat. Az emberek Emily hatására gondoskodóak lettek, és dolgozni kezdtek a Föld megmentése érdekében.

Freya kómában van. Ugyanabba a kórházba vitték, ahol előző nap megvizsgálta az orvos. Robert Crannock is megjelenik a kórházban, hogy elbúcsúzzon Freyától. Jasmine először meg sem ismeri az apját, hiszen még csecsemő volt, amikor magukra hagyta őket. Jasmine az apját hibáztatja mindenért, de mindketten érzik, hogy nagyon hasonlítanak egymásra, és a három lány közül talán őt szerette volna az apja. Colin Jasmine segítségével magára talált, és most szakít Sarah-val. Freya az élet és a halál határán, vagy inkább valahol a képzeletbeli jövőben találkozik Grace-szel, az anyjával. Rájön, hogy rosszul csinálta, nem lett volna szabad leugrania a hídról; az lett volna a feladata, hogy beszéljen az emberekhez, hogy figyelmeztesse őket arra, hogy milyen jövő vár rájuk. Freya vissza akar menni, látni akarja Emilyt, de már nincs visszaút.

Freyának nincs esélye, de a kislányát, Emilyt még meg tudják menteni.

A 16 éves Emily az édesapjával él. De most Tom segítségével útnak indul, hogy elmenjen Londonba, és beszédet tartson az embereknek.

A színdarabról

A **Földrengés Londonban** (*Earthquakes in London*) című színdarabot 2010 augusztusában mutatta be a londoni Nemzeti Színház, és még ugyanebben az évben könyv formájában is megjelent.

Az előadás kedvező kritikákat kapott a legfontosabb brit lapokban, komoly vitákat generált, és nagy érdeklődéssel fogadta a közönség is. Ez volt az első olyan előadás az angol Nemzeti Színházban, ami a globális klímaváltozás témájával foglalkozott.

A londoni előadás óta a világ számos pontján bemutatták a darabot: például 2013-ban Új-Zélandon is, ahol az első előadást el kellett halasztani, mert a környéket földrengés rázta meg.

A szerzőről

Mike Bartlett az egyik legsikeresebb kortárs angol drámaíró-rendező 1980-ban született Oxfordban. Színházi tanulmányai után, nagyon fiatalon, 25 évesen érte el első komoly sikereit.

Egyik drámájával 2010-ben, alig 30 évesen megnyerte a legnagyobb angol színházi elismerést, a Laurence Olivier-díjat. 2015-ben pedig ismét megkapta ezt az elismerést: kétszeresen is. Két új drámáját is a legjobbnak ítélték.

Bartlett elkötelezett aktivistaként bátran nyúl kényes témákhoz: sokszor ír korrupcióról, politikai botrányokról, sikkasztásról.

A halálra ítélt bolygó

„A Földrengés Londonban című drámámat egy **James Lovelock**-idézet inspirálta. Lovelock klímakutatóként azt vallja, hogy az emberiség halálra van ítéelve. Elismert tudósként olyan nézeteket hangoztat, amelyeket általában csak fanatistáktól hallhat az ember. Lovelock szerint minden arra utal, hogy hamarosan bekövetkezik a legrosszabb. Egy olyan periódusban élünk, ami nagyon hasonlít a Weimari Köztársaság időszakához. Vagyis tudjuk, hogy a pokol közeledik, de úgy csinálunk, mintha nem vennénk tudomást róla. Az alkotás során ez volt a kiinduló pontom: egyfajta világvégi kabarét akartam írni.” (Mike Bartlett)

James Lovelock

Crannock klímakutató gondolatait és látásmódját az angol James Lovelock tudóstól kölcsönözte a szerző, aki író, biológus-vegyész, egyetemi tanár és környezetvédő is. A ma 96 éves Lovelock még fiatalon, független tudósként felkérést kapott a NASA-tól, hogy kutassa a marsi élet lehetőségeit. Lovelock ekkor fejlesztette ki a Gaia-elméletét, mely szerint a Föld egy élő organizmus. A globális felmelegedést James Lovelock sokkal nagyobb veszélynek tekinti, mint más tudósok.

Lovelock meg van győződve róla, hogy a ránk váró katasztrófa mértéke nemsokára mindenki előtt nyilvánvalóvá válik. A kutató szerint 2020-ra a szárazságok és az extrém időjárás teljesen hétköznapi lesz: a Szahara 2040-re eléri Európát, Berlinben pedig olyan meleg lesz, mint Bagdadban. Atlanta kúszónövények dzsungelévé változik, Phoenix lakhatatlan lesz, ahogy Peking, Miami és London egyes részei is. Az első esetben a sivatag, a másodikban az emelkedő tengerszintek, a harmadikban pedig az árvizek miatt. Az általános élelmiszerhiány miatt emberek milliói indulnak majd az északi területek felé, ami politikai feszültségeket fog szülni. Az ínséget és a tömeges népvándorlásokat járványok követik majd, amelyek milliókat ölhetnek meg. Lovelock szerint 2100-ig akár 8 fokos melegedés is bekövetkezhet, a Föld népessége ekkorra 500 millióra fog csökkenni, a túlélők nagy része pedig az északi szélességi körök környékén, Kanadában, Izlandon, Skandináviában és az Északi-sarkkör területein telepszik majd le.

„Jövőnk ahhoz hasonlítható, mintha egy kellemes kirándulóhajón tartózkodnánk a Niagara-vízesés felett, nem tudva, hogy a motorok nemsokára felmondják a szolgálatot” – írja egyik könyvében. A kutató szerint már nem ment meg minket, ha energiatakarékos égőkre állunk át, és az sem javít a helyzeten, ha visszafogjuk a szén-dioxid-kibocsátás mértékét.

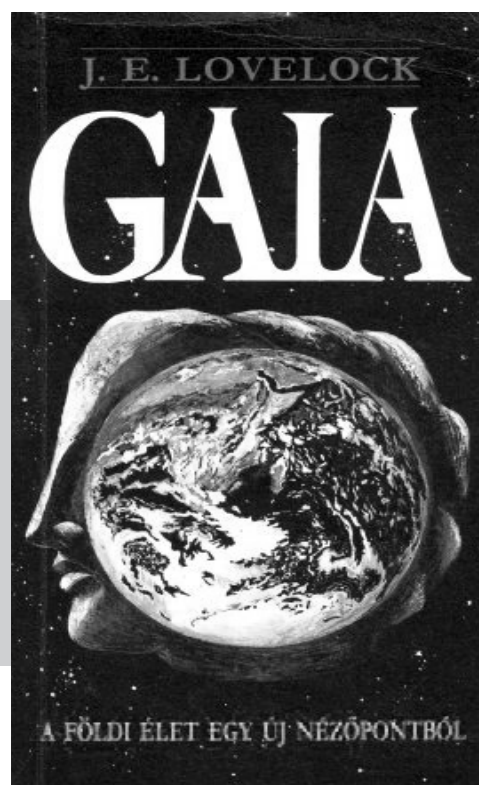
Lovelock a **fenntartható fejlődésről** sincs túl jó véleménnyel: szerinte az erre irányuló próbálkozások nem jelentenek többet annál, minthogy megpróbáljuk elodázní a már amúgy is biztosan bekövetkező katasztrófát.

Egy könyve magyarul is olvasható:

James Lovelock:

Gaia. A földi élet egy új nézőpontból
(Göncöl, 1990. Budapest)

A **fenntartható fejlődés** (sustainable development) az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások jövő generációk számára történő megőrzésével egyidejűleg, vagyis egy olyan fejlődési folyamat, ami kielégíti a jelen generációk igényeit anélkül, hogy csökkentené a jövő generációk képességét arra, hogy ők is kielégítsék a saját igényeiket.

Kérdés

A színdarabban hol és kinek a szájából hangzanak el Lovelock gondolatai?

Feladat

Nézzetek utána Lovelock Gaia-elméletének!

A klímaváltozás és a globális felmelegedés

„A klímaváltozásról és a globális felmelegedésről szóló nyilatkozatok gyakran nagyon kioktató és prédikáló jellegűek. Távol esnek a hétköznapjainktól. Olyan darabot szerettem volna írni, ami a közönség számára életbevágó, sorsfordító problémákról szól. Ezért azt a kérdést tettem föl magamnak, hogy hogyan változtatják meg a viselkedésünket a klímaváltozás fenyegető következményei. Ez volt a kiindulópontja a történetnek.” (Mike Bartlett)

A klímaváltozás

A klímaváltozás az éghajlat tartós és jelentős mértékű megváltozását jelenti, helyi vagy globális szinten. Egy adott klímaváltozás végbemehet akár néhány évtized alatt is, és a változás kiterjedhet az átlagos hőmérsékletre, az átlagos csapadékmennyiségre vagy a széljárásra. Az éghajlatváltozás jelentheti az éghajlat változékonyságának módosulását is. Klímaváltozás történhet a Földön végbemenő természetes folyamatok (pl. a földrészek tektonikus mozgása) következményeként, a bolygót érő külső hatások (pl. változások a Nap sugárzásának erősségében) eredményeképpen, vagy akár emberi tevékenység folytán (pl. az **üvegházhatású gázok** termelése). A napjainkban tapasztalható klímaváltozás a **globális felmelegedés**, melyhez az emberi tevékenység jelentősen hozzájárul, felgyorsítja azt. A természetben mind a hidegebb éghajlattal járó glaciálisok, mind a felmelegedési (interglaciális) éghajlati folyamatok évezredek alatt mennek végbe, míg az emberi tevékenység kevesebb mint 150 év alatt jelentős mértékben felgyorsította a globális felmelegedést.

Az **üvegházhatású gázok** olyan gázok, melyek elnyelik és kisugározzák az infravörös hullámhosszú fényt, ami az üvegházhatáshoz vezet. Az üvegházhatású gázok növelik a Föld légköre legalsó rétegének, a troposzférának a hőmérsékletét. A Föld légkörében a legfontosabb üvegházhatású gázok a vízgőz, a szén-dioxid, a metán, a dinitrogén-oxid és az ózon. A Naprendszerben a jelenség nem csupán a Földön, de a Vénuszon, a Marson és a Titánon is megfigyelhető. Az üvegházhatású gázok jelentős mértékben befolyásolják a Föld hőmérsékletét, azok nélkül a bolygó 33 °C-kal hidegebb lenne. Az ipari forradalom kezdete óta azonban a fosszilis tüzelőanyagok (szén, gáz, olaj, benzin) elégetésének köszönhetően a légkör szén-dioxid tartalma jelentős mértékben emelkedett.

A globális felmelegedés

A Föld átlaghőmérsékletének emelkedését nevezzük globális felmelegedésnek, amelynek során emelkedik az óceánok és a felszinközeli levegő hőmérséklete.

A WMO (Meteorológiai Világszervezet) adatai alapján 2015-re a Föld éghajlata meghaladta az 1 °C fokos emelkedést az Ipari forradalom idejéhez képest. A Nobel-békedíjas Éghajlat-változási Kormányközi Testület (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) szerint ennek fő okai a 19. század közepe óta légkörbe juttatott üvegházhatást okozó gázok. Az IPCC által elfogadott éghajlatmodellek szerint a Föld felszíni hőmérséklete 1990 és 2100 között akár 6,4 °C-kal is nőhet.

A globális hőmérséklet-növekedés környezeti változásokhoz, a tengerszint emelkedéséhez, a csapadék mennyiségének és térbeli eloszlásának megváltozásához, szélsőséges időjárási viszonyokhoz vezet. Várhatóan változik a mezőgazdaság termelőképessége is. Mindez komolyan hathat a gazdaságra, növelheti vagy csökkentheti egyes országok nemzeti össztermékét. Számíthatunk egyes természetes vizek kiszáradására, a gleccserek (el)olvadására; az árvizek, hurrikánok és tájfunok gyakoribbakká, nagyobbakká, pusztítóbbakká válhatnak. Eközben a fagy és általában a hideg okozta károk jelentősen csökkenhetnek. Egyes állat- és növényfajok kipusztulásának sebessége jelentősen nőhet, másoké viszont megállhat. Eközben agresszív fajok elszaporodása felgyorsulhat, számos élőhely ökológiai egyensúlya felborulhat. Bizonyos betegségek könnyebben elterjedhetnek; több, eddig már „megfékezettnek” hitt betegség mutáns változatai újra megjelenhetnek. A változások a Föld egyes területein különbözőek lehetnek.

Ellenvélemények

„Mindig változott az éghajlat, és mindig változni is fog. Ez egy természetes folyamat része”

„A szén-dioxid kibocsátás nem befolyásolja a Föld éghajlatát.”

„Katasztrófa előtt állunk. Már úgysem lehet megmenteni a világot.”

A kutatók hevesen vitáznak arról, hogy a felmelegedést mennyiben idézik elő természeti hatások (a napsugárzás erősödése, a vulkáni tevékenység, a Föld pályaelemeinek változása), és mennyiben emberi tevékenységek. De a legelfogadottabb vélemény szerint a globális felmelegedés utóbbi évtizedekbeni felgyorsulása egyértelműen emberi okokra vezethető vissza.

Feladat

Gyűjtsetek érveket az ellenvéleményekkel szemben!

A *Földrengés Londonban* szereplőinek élete szorosan összekapcsolódik a klímaváltozás jelenségével. Vegyétek számba, hogy Sarah, Freya, Jasmine, Robert Crannock, Carter és Tom életét hogyan befolyásolja ez a jelenség, vagy éppen fordítva: ők hogyan befolyásolják a klímaváltozást?

A darabban Tom Eritreában élő családjának nagyon nehéz az élete a globális felmelegedés hatásai miatt. Nézzetek utána az eritreai helyzetnek, hogy mekkora az éves átlaghőmérséklet és a csapadékmennyiség! Gyűjtsetek híreket Eritreáról!

A globális felmelegedés a hírekben

Feladat

Gyűjtsetek cikkeket az elmúlt időszakból, amelyek a globális felmelegedés hatásairól, következményeiről szólnak.

Néhány példa:

Még sohasem volt ilyen kevés a tengeri jég az északi sarkvidéken – 2016. március 29.

Az északi-sarkvidéki tengeri jég kiterjedése idén elérte a téli időszakban mért eddigi minimumát a műholdas megfigyelések kezdete óta – közölték amerikai szakemberek, akik a negatív csúcs okának a szokatlan meleget tartják.

Az amerikai Nemzeti Hó- és Jégadatközpont (NSIDC) szerint a Jeges-tengert beborító téli jégtakaró maximális kiterjedése 14,52 millió négyzetkilométer volt 2016-ban. Ez csaknem 13 ezer négyzetkilométerrel kevesebb a 2015-ös korábbi rekordnál, és mintegy 1,1 millió négyzetkilométerrel marad el a harmincéves átlagtól. A kutatók 1979 óta követik nyomon műholdfelvételek révén az északi-sarkvidéki tengeri jég szezonális kiterjedését. Az amerikai űrkutatási hivatal (NASA) szakembereként dolgozó Walt Meier szerint az idei jégkiterjedés ugyan nem sokkal “döntötte meg” az egy évvel korábbi negatív csúcst, de egyértelmű “figyelmeztető jelként” szolgál a hosszú távú folyamatok szempontjából.

http://hvg.hu/instant_tudomany/20160329_eszaki_sarkvidek_tengeri_jeg_olvadas

Minden tizedik ember nem jut tiszta ivóvízhez – 2016. március 22.

Tavaly világszerte 663 millióan nem jutottak hozzá tiszta ivóvízhez - figyelmeztetett az ENSZ és a Vöröskereszt a víz világnapja alkalmából kiadott jelentésében. Indiában a legnagyobb azok száma, akik ezzel a problémával küzdenek, írja az MTI. A Water Aid nemzetközi segélyszervezet szerint az ázsiai országban az 1,25 milliárdos lakosság 6 százaléka, 75,8 millió ember kénytelen drágán vizet vásárolni vagy pedig szennyezett vizet használni. A jelentés szerint az érintett indiaiak az Egészségügyi Világszervezet által ajánlott napi vízmennyiségért, azaz 50 liter vízért átlagosan 72 dollárcentet (csaknem 199 forintot) fizetnek, ez átlagos napi jövedelmük körülbelül 20 százalékát teszi ki. Nagy-Britanniában például ezzel szemben 10 dollárcentbe (körülbelül 28 forintba) kerül ugyanennyi víz.

http://index.hu/tudomany/egeszseg/2016/03/22/minden_tizedik_ember_nem_jut_tiszta_ivovizhez/

Globális felmelegedés: 13 millió amerikait öntene el a tenger – 2016. március 16.

Egy friss kutatás szerint a század végéig 13 millió amerikainak kellene elhagynia otthonát a várható tengerszint-emelkedés miatt.

Több mint tizenhárommillió, vagyis a korábbi becsléseknél jóval több amerikai veszítheti el az otthonát a század végére a klímaváltozás okozta tengerszint-emelkedés miatt - figyelmeztettek a szakemberek. A kutatók a Nemzeti Óceán- és Légkörkutató Hivatal (NOAA) adatait, valamint a népességnövekedési mutatókat összevetve nézték meg, hogy az Egyesült Államok part menti területein milyen következményei lehetnek a különböző mértékű tengerszint-emelkedéseknek 2100-ig. Eredményeik szerint 90 centiméternyi tengerszint-emelkedés esetén 4,2 millió, 1,8 méternyi emelkedés esetén 13,1 millió embernek otthont adó földterület kerülne veszélybe.

http://hvg.hu/vilag/20160316_Globalis_felmelegedes_tenger_amerika

A párizsi klímacsúcs

2015. december 12. a nemzetközi és hazai sajtó visszhangja alapján az éghajlatváltozás elleni összefogás sikernapjaként könyvelhető el. A felfokozott hangulatban várt párizsi COP21 klímakonferencia zárása után a sajtó nem fukarkodott a szélsőséges kijelentésekkel: „*Tapsvihar a klímacsúcson*”, „*Megmenekül a Föld*”, „*December 12. történelmi jelentőségű nap*”, „*A fosszilis energiahordozóknak befellegzett*” – néhány cím a megállapodásról beszámoló cikkekből.

De mi is történt tulajdonképpen Párizsban? Az ENSZ klímakonferenciájának 195 résztvevő országa közel két hét alatt, hosszadalmas tárgyalások során egyezett meg végül az első egyetemes klíma-megállapodás, a Párizsi Megállapodás szövegében, amelyben az aláíró államok vállalták, hogy 2100-ig 2 °C fok alatt tartják az átlaghőmérséklet-emelkedést, illetve elkötelezettségüket rögzítették, hogy lehetőség szerint 1,5 °C fok alá csökkentik ezt az értéket. A másfél fok megemlítése a megállapodásba a tengerszint emelkedésével létükben fenyegetett szigetállamok kérésére került be, amelyet több mint száz ország, köztük az Európai Unió tagállamai, és az Egyesült Államok is támogattak, sőt végül a legjobban tiltakozó, legjelentősebb fosszilis energiatermelők, Szaúd-Arábia, Venezuela, India és Oroszország is aláírta a nyilatkozatot.

Az eredményesség érdekében 2023-tól ötévenként felülvizsgálják a célok teljesítésének folyamatát, így nyomon követhetővé és összevethetővé válnak az országok eredményei. A Párizsi Megállapodás aláírásával az országok *globálisan* vállalták a célok teljesítését, ugyanakkor az *egyes országok* vállalásait nem tartalmazza a dokumentum, ebben kompromisszumot kellett hozniuk a konferencia résztvevőinek.

A résztvevők távlati célként tűzték ki, hogy 2050 utánra kerüljön egyensúlyba az emberiség által kibocsátott szén-dioxid mennyisége a Föld bioszférájának természetes abszorpciós kapacitásával, tehát egy tulajdonképpeni üvegházhatású gázsemlegesség jöjjön létre. Mindehhez természetesen jelentős pénzügyi források bevonására is szükség lesz. Ehhez kapcsolódóan a fejlett államok vállalták, hogy 2020-ig évente összesen 100 milliárd dollár támogatást adnak a fejlődő államok részére az alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállásra és annak működtetésére.

A Párizsi Egyezmény legnagyobb ereje és jelentősége abban rejlik, hogy valóban új korszakot nyithat meg a mai, alapvetően fosszilis energiahasználaton alapuló világban. A Föld országai többségének elkötelezettsége és a megvalósítás folyamatos nyomon követhetősége okot ad az optimizmusra, hogy 2050-re már valóban főként megújuló és új technológiák révén előállított energiaforrások fedezik majd az emberiség energiaszükségleteit.

A párizsi megegyezés rettenetesen nehéz feladatot ró mindenkire. De hatalmas lehetőség, mert ekkora és ilyen egységes politikai akarat még nem volt a világtörténelemben a változásra.

Nincs olyan ember, aki ne lenne érintve ebben, és ne tehetné meg a magáét abban, hogy a párizsi célokat meg tudjuk valósítani.

Nagyon fontos, hogy a színház a művészet nyelvén keresztül részt vállal ebből a feladatból.

Mi az, amit mi tehetünk?

A klímakutatók szerint, ha az emberi tevékenység fel tudta gyorsítani a klímaváltozást, akkor le is tudja lassítani azt. A globális felmelegedés lelassítása érdekében számos dolgot tehetünk, melyek közül a legfontosabbak az erdőtelepítés, a fosszilis energia (szén, kőolaj, földgáz) megújuló energiával történő helyettesítése, az energiahatékonyság növelése, a műtrágyahasználat kiváltása a mezőgazdaságban, a tömegközlekedés előtérbe helyezése vagy éppen a lokalizáció (helyben megtermelt áruk helyben történő értékesítése) is hatékony eszköz lehet.

De ezek talán túl nagy feladatnak tűnhetnek nekünk. Nehéz elhinni, de a hétköznapokban is rengeteget tehetünk a Földért, a gyerekeink és unokáink jövőjéért: már kis odafigyeléssel és tudatossággal is sokat segíthetünk.

Mentsük meg közösen a Földet, csökkentsük a globális felmelegedés ütemét!

A Föld 10 parancsolata

1. Gyűjtsd a hulladékot szelektíven! (Ne higgy azoknak, akik azt mondják, hogy annak semmi értelme!) Hasznosítsd újra, amit csak lehet! Használj minél kevesebb csomagolóanyagokat! Szendvicseidet csomagold ételesdobozba, a maradék ételt fedővel vagy tányérral fedd le, ne fóliával!
 2. Ha műszaki cikket vásárolsz, figyelj arra, hogy minél tartósabb legyen, és ha lehet, ne cseréld le, amíg működik! Amíg meg lehet javítani, javítsd meg, ne vegyél rögtön újat!
 3. Ne folyasd a vizet feleslegesen! Nyáron locsolhatsz tisztán maradt, gyümölcsmosásra, kézöblítésre használt öblítővízzel is.
 4. Használj energiatakarékos izzókat! Húzd ki, amit nem használsz éppen, sok készülék akkor is fogyaszt, ha ki van kapcsolva.
 5. Ha lehet, használt termékeket, ruhákat vásárolj! Ha meguntad, kihíztad, kinőtted, inkább csereberélj, adományozz, de ne dobd el!
 6. Ne használj annyi háztartási vegyszert! Szinte minden tisztítást meg lehet oldani ecet, szóda, szódabikarbóna és só okos használatával! Öblítőt semmiképp se használj!
 7. Legyen nálad mindig bevásárlószatyor, hogy ne kelljen feleslegesen venni.
 8. Végeztess rendszeres karbantartást az autódon, fűtő- és elektromos berendezéseiden!
 9. Biciklizz vagy gyalogolj, esetleg tömegközlekedj autózás helyett!
 10. Vezess okosan! Ne járassd a motort feleslegesen!
- +1 Amikor lehet, vásárolj helyi vagy bio termékeket! Ezek kevesebbet „fogyasztanak” a szállításkor és kevesebb vegyszert használtak fel a termesztésükhöz illetve frissen tartásukhoz.

Feladatok

Írd össze, hogy egy átlagos napodon mi mindennel növeled a globális felmelegedés ütemét!

Írd össze, hogy mivel és hogyan teszel a globális felmelegedés ellen!

Tűzz ki magad elé új célokat és egy hétig próbáld betartani minél többet a Föld 10 parancsolata közül!

Számold ki, mekkora az ökológiai lábnyomod!

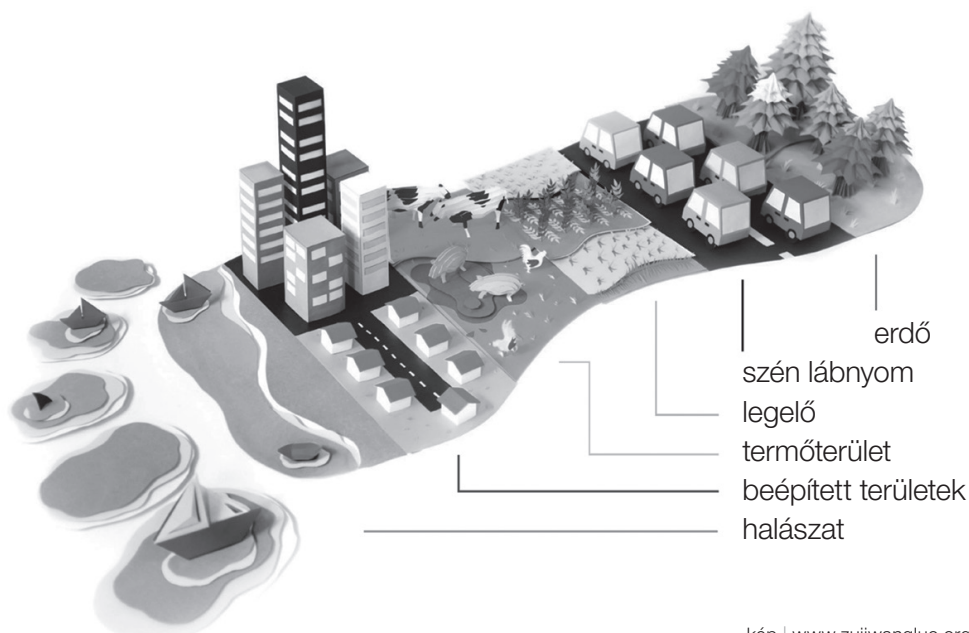
- <http://www.glia.hu/okolabnyom/>
- <http://www.kothalo.hu/labnyom/>

Egy hétig vezess naplót arról, hogy mivel próbálsz csökkenteni az ökológiai lábnyomodat!

Ökológiai lábnyom

Egy ember vagy egy adott terület népességének a természetre gyakorolt hatását egy hektárban kifejezett mutatószámmal, az ökológiai lábnyommal lehet leírni.

A ökológiai lábnyom az a terület, ami károsodás nélkül meg tudja termelni az aktuális életvitelnkhöz szükséges javakat (élelem, energia stb.). Az átlagos, egy főre eső ökológiai lábnyom 2,2 hektár, 2,5-szer nagyobb, mint 1961-ben. Ám ha megnézzük, hogy a Földön 11,3 milliárd hektár biológiailag aktív föld- és tengerfelület van és 7,4 milliárd ember, akkor kiszámítható, hogy valójában minden emberre csak 1,5 hektár jut.

kép | www.zujiwangluo.org/overview/

Témák a darabban

Család

„Három hónapon át tartott a felkészülés és a tervezés: kidolgoztam a történeteket, és megkerestem a történetek kapcsolódási pontjait. Végül kirajzolódott a család, a három lány és az apa figurája, és akkor elkezdtem írni. A karakterek, ha megvannak a fejekben, már működnek maguktól: megszólalnak, cselekednek, döntenek.” (Mike Bartlett)

A darabban egy szétesett, rosszul működő családot és rossz párkapcsolatokat látunk.

Robert Crannocknak és Grace-nek három lánya született, ám az anya korai halála miatt, az apa magába zuhant, és képtelen volt gondoskodni a gyerekeiről. Ezért a legidősebb lány, Sarah nevelte fel két húgát: Freyát és Jasmine-t.

A lányoknak még kevésbé sikeres a magánélete: Sarah és a férje, Colin gyermektelen házassága zátonyra futott. Boldogtalanok egymás mellett: Sarah-t könnyen elcsábítja Carter, Colin pedig partizó tinilányokat nézeget a neten.

Freya és Steve bár szeretik egymást, mégsem teljesen őszinték egymáshoz: Freya nem mondta el Steve-nek, hogy miről beszélt az apjával, Steve pedig nem mondta el Freyának, hogy igazából nem üzleti útra megy, hanem az apósághoz. Jasmine egyéjszakai kalandokba bonyolódik, nincs tartós párkapcsolata, és kikezd a nővére férjével is.

Egyedül talán John Carternek van jól működő családja, bár ezt csak az ő szavaiból tudjuk.

Bata Éva (Freya),
Wunderlich József (Steve)

Feladatok

Sokan azt írják, hogy a *Földrengés Londonban* családjának előképe megtalálható Csehovnál. Mennyiben igaz ez az állítás? Keressetek párhuzamokat Csehov *Három nővére*nek lányalakjai és Mike Bartlett nővérei között.

Mit tudunk meg Robert Crannock és Grace szerelméről?

Gyerekvállalás

„A dráma középpontjában mindig egy kérdés áll. Ez egy olyan kérdés kell, hogy legyen, amire nem tudjuk a választ. Például nehéz választ adni arra, hogy jó dolog-e gyereket szülni egy olyan világra, amit ennyi borzalmas dolog fenyeget. Soha nem szabad kinyilatkoztatni dolgokat, a színpad nem az a hely. Sokkal inkább körbe kell járni a kérdést, és hagyni kell, hogy a karakterek elmondják egymásnak, amit gondolnak arról. De a darabban senkinek sincs egy az egyben igaza.” (Mike Bartlett)

„Úgy érti, akarok-e egy gyereket egy ilyen világra, mint amilyen ez?
Ha megtörténik, megtörténik. Inkább nem szeretnék részletekbe bonyolódni ezzel kapcsolatban.” (Leonardo Di Caprio)

Feladatok

Alkossatok két csoportot, és gyűjtsetek érveket a gyerekvállalás ellen, illetve mellett a globális klímaváltozás szempontjából. Ütköztessétek ezeket az érveket!

Gyűjtsetek össze olyan mondatokat, amelyekkel meg lehetne győzni Freyát arról, hogy ne akarja bántani a születendő gyerekét!

Az előadásban Freya találkozik egy csapat kismamával és apukával. Milyenek ezek a szülők?

Ki hogyan reagál Freya problémáira és kétségeire a gyerekszüléssel kapcsolatban?

Jelenidejűség, modernitás

„A drámában sok történés reflektál a kortárs eseményekre: globális klímaváltozásra, repülőterberuházásokra, korrupciós botrányokra, és a színházban éppen ez a jelenidejűség a csodálatos.” (Mike Bartlett)

A *Földrengés Londonban* egy kortárs darab, kortárs kérdésekről, problémákról:

korrupció, prostitúció, elszigetelődés, elmagányosodás, szorongás, kizsákmányolás, alkoholizmus, munkanélküliség, mértéktelen fogyasztás, elvágódás stb.

Feladat

Vegyétek sorra, hogy a felsoroltak közül melyik fogalom, melyik szereplőhöz köthető, és gyűjtsetek még hasonló fogalmakat, amelyek az előadáshoz kapcsolhatóak!

Tér

A dráma sok rövid jelenetből áll, amelyek gyorsan váltogatják egymást. A darab szerkezete nagyon hasonlít ahhoz, ahogy az interneten ugrálunk a különböző oldalak között, vagy váltogatjuk a csatornákat. Ez egy nagyon ismerős érzés mindannyiunk számára.

Sok olyan helyszínt látunk, amely része a hétköznapjainknak: kávézók, éttermek, kocsmák, pálya-udvarok, kórház és munkahely.

A vígszínházi előadásban ezeknek a helyszíneknek egy része élőkamerás videobejátszáson keresztül jelenítődik meg, amelyeket a színház különböző pontjain forgatnak. De van néhány olyan háttérkép, ahol Freya bolyongásának állomásai, London terei láthatóak.

„Maga az alapmű is megsúgta, hogy merre kell elindulni, egy agresszív, urbanisztikus teret kellett létrehozni. Egy olyan teret, amely tudja magáról, hogy halálra van ítélve. A három főszereplő lány édesapja, a klímakutató Robert Crannock szájából elhangzik egy mondat, amely arra világít rá, hogy a Föld lassan ledobja magáról azt az irreális súlyt, amit az ember helyezett rá. Úgy éreztük, a beton adja át azt a túlterhelést, amit a Föld sem visel el. A betont az ember alkotta, azért született, hogy minél gyorsabban, minél nagyobb épületeket lehessen felhúzni. De ilyen anyag nincs a természetben. Ugyanakkor azt is tudjuk, hogy mégiscsak áttör a növényzet a betonon és az aszfalton keresztül, a természet visszafoglalja, ami az övé. A középső lány, Freya tulajdonképpen az előadásban látott fa allegóriája, az az őserő, ami áttör az elhalt anyagon. Talán nem is tud erről, de reményt ad nekünk az újjászületésre.”
(Anvar Gumarov, az előadás díszlettervezője)

Feladatok

Vegyétek számba, hogy milyen vetített képeket tudtok felidézni az előadásból!
Melyik ragadott meg titeket, és miért?

Milyen szerepet játszik két alapvető természeti elem, a víz és a levegő az előadásban?
Hogyan jeleníti meg ezeket a rendezés?

A zene

„Tudtam, hogy ez a darab a Földről, a világról fog szólni, ezért mindent hatalmasra növesztettem a képzeletemben. Az élt a fejemben, hogy a darabból születő előadásnak olyannak kell lennie, mint amiben minden »túlcsordul«, a díszlet, a jelmez, a zene, túláradnak a színek, a hangok, egyszóval minden. Mintha az egész egy hatalmas, mértéktelen búcsúbuli lenne. Számomra ez a darab kulcsa.” (Mike Bartlett)

A darabban nagyon hangsúlyos szerepet kap a zene. A hétköznapiakban is folyamatos ingereknek vagyunk kitéve, állandóan szól a zene körülöttünk: nemcsak a telefonokban és MP3 lejátszóknak, hanem a boltokban, közlekedési eszközökön, éttermekben.

Az előadásban elhangzó dalok szinte egytől-egyig ismert slágerek, amelyeknek magyar szövegét **Sztevanovity Dusán** írta.

1. **Zager and Evans** | *2525*
2. **Nick Cave and The Bad Seeds** | *There She Goes My Beautiful World*
3. **Coldplay** | *Viva la Vida*
4. **Portishead** | *Deep Water*
5. **Goldfrapp** | *Happiness*
6. **Marina & Diamonds** | *I'm Not a Robot*
7. **Kris Kross** | *Jump*
8. **Pharrell Williams** | *Freedom*

Feladatok

Próbáljátok megfejteni, hogy vajon a szerző miért éppen ezeket a dalokat választotta a darabjába!

Gyűjtsetek még előadókat és olyan zenéket, amelyek szerintetek illettek volna az előadásba! Indokoljátok meg a választásotokat!

Hallgassátok meg az előadás nyitódalát, a 2525 című számot, és beszéljétek át, hogy a dalszöveg egyes részei hogyan értelmezhetőek, hogyan kapnak új jelentést az előadás ismeretében!

2525

Kétezer-ötszázhuszonöt:
a Földön ember él,
és jövőről mesél, s jót ígér.

Háromezer-ötszázharmincöt:
senkise bízza rád, hogy dönts, ki legyél.
Egy tablettában minden elfér,
és azzá válsz, amit bevettél.

Négyezer-ötszázhuszonöt:
a fogad nem kell, csak emlék a mosoly,
és harapni, és rágni sem kell,
még látsz, de sose nézel fel.

Ötezer-ötszázhuszonöt:
a kezed már csak melletted lóg,
és a láb, az mire való?
Az ügyes gép akármit megold.

Hatezer-hatszázhuszonöt:
nem kell szerelem és szex sem kell már:
a fiú kész, a kislány is vár,
és minden lombik csakis jegyre jár.

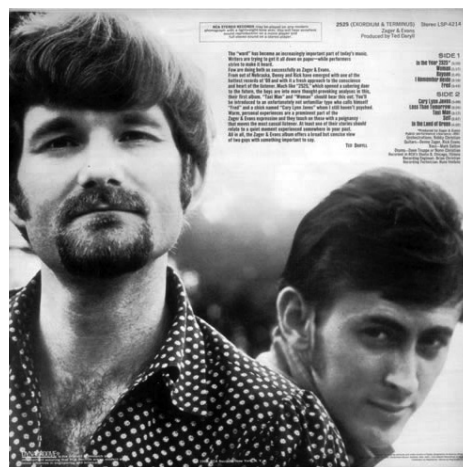
Hétezer-ötszázhuszonöt:
az Úr, ha lejön, majd döbbenet néz:
a műve mivé lett, tévedés az egész.
A világ az ítéletnapra kész.

Nyolcezer-ötszázhuszonöt:
az Úr megingatja bölcsen a fejét,
az embert nézi – egykor büszke volt rá –
egy könnyet ejt, és még egyszer nekilát.

Kilencezer-ötszázhuszonöt:
ki tudja lesz-e még a föld, ahol az ember él,
hisz fölfalt mindent, amit a bolygótól kapott
és vissza semmit nem adott.

Nos, így múlt el sok ezer év,
volt egy Föld, hol ember élt,
így volt, s nincs válasz rá,
mi volt ez, és miért?
De túl az éjszakán,
az ég túloldalán,
hisznek a holnapban,
s ott még mindig tegnap van.

Kétezer-ötszázhuszonöt:
egy bolygón ember él
és nagy jövőt ígér, s jót remél.

Lezáró feladat

Szerintetek mennyire sikerül az előadásnak felráznia a nézőket, és mennyire tudja fontossá tenni számukra a klímaváltozás kérdését?

Mit csináltak volna másképp az írás vagy a rendezés során?

Melyik szereplők gyakorolták rátok a legnagyobb hatást?

Ki volt az, akivel a leginkább azonosulni tudtatok?

Rendezői gyakorlat

Képzeljétek el, hogy elkészítitek a saját *Földrengés Londonban* előadásotokat!

Készítsetek listát azokról a gondolatokról, amelyekről úgy érzitek, hogy nagyon fontosak a darabban! Idézzétek fel az előadást, és beszéljétek meg, hogy Eszenyi Enikő hogyan kelti életre ezeket a gondolatokat!

Szervezetek, ahova csatlakozhatsz, vagy akiknek a munkáját érdemes figyelemmel kísérni

Éghajlat-változási Kormányközi Testület

www.ipcc.ch

Greenpeace Magyarország

www.greenpeace.org/hungary/hu

Levegő Munkacsoport

<https://www.levego.hu>

Országos Környezetvédő Egyesület

www.tudatosvasarlo.hu

Tudatos Vásárlók Egyesülete

Bocs Alapítvány

www.bocs.hu

Energiaklub

www.energiaklub.hu

Magyar Természetvédők Szövetsége

www.mtvsz.hu

Zöld Fiatalok Egyesület

www.zofi.hu

Védegylet

www.vedegylet.hu

Hulladék Munkaszövetség (Humusz)

<http://www.humusz.hu>

BME Egyetemi Zöld Kör

<http://www.ezk.bme.hu>

Használcikk csere-bere oldalak

www.humusz.hu/hasznalctickek

www.cserebere.net

